

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 9 kwietnia 2025 r.

znak sprawy: DSR-Vab.6910.1.2025.EB

identyfikator koszulki: 3104833

telefon: 22 273 76 31

e-mail: Ewa.Bieniek@mfi.gov.pl

Pan Łukasz Smółka

Marszałek Województwa Małopolskiego

Pan Olgierd Geblewicz

Prezes Zarządu Związku Województw RP

**Dotyczy: Trzech stanowisk Konwentu Marszałków Województw RP podjętych
27 lutego br. oraz stanowiska Zarządu Związku Województw RP w sprawie
zwiększenia wysokości środków finansowych przewidzianych dla inwestycji
B3.1.1 w KPO z dnia 20 marca br.**

Szanowny Panie Marszałku,

Szanowny Panie Prezesie,

odnosząc się do kwestii będących przedmiotem ww. stanowisk Konwentu
Marszałków Województw RP oraz Zarządu Związku Województw RP, chciałabym
przedstawić następujące informacje.

**Stanowisko Konwentu Marszałków nr 1/2025 w sprawie niewystarczających
środków alokacji na pomoc techniczną w programach regionalnych w
perspektywie finansowej 2021-2027**

Faktem pozostaje wzrost zapotrzebowania na środki na pomoc techniczną
zarówno w programach krajowych, jak i regionalnych. Dostępna obecnie alokacja
na te działania może się wkrótce okazać niewystarczająca do zapewnienia
funkcjonowania systemu wdrażania funduszy europejskich na lata 2021-2027.

Zdaję sobie także sprawę z tego, że kwestia wyczerpujących się środków na pomoc techniczną jest szczególnie istotna w przypadku programów z niską alokacją, w tym tych, które zmagają się ze zwalczaniem skutków wrześniowej powodzi w południowo-zachodniej części kraju.

Konieczne jest wypracowanie długofalowego rozwiązania zapewniającego funkcjonowanie systemu do końca perspektywy na lata 2021-2027. Obecnie bowiem łączna wartość zaplanowanej alokacji na pomoc techniczną w programach krajowych i regionalnych odpowiada maksymalnym wartościom określonym w rozporządzeniu ogólnym. Nie mamy zatem – w ramach obecnego budżetu polityki spójności oraz obowiązujących rozporządzeń unijnych – możliwości zwiększenia alokacji na pomoc techniczną w ramach żadnego z programów bez dokonania zmniejszeń w innym programie lub programach.

Kwestia wyczerpujących się środków na pomoc techniczną została poruszona w rozmowach z Komisją Europejską w 2024 r. przed spotkaniem rocznym w sprawie przeglądu wdrażania programów na poziomie horyzontalnym, a także podczas spotkań rocznych dotyczących programów krajowych.

Jednocześnie Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 przygotowała zmianę programu, która dotyczy m.in. możliwości zastosowania finansowania pomocy technicznej na podstawie art. 37 rozporządzenia ogólnego (finansowanie niepowiązane z kosztami) oraz przesunięcia części wydatków na pomoc techniczną do finansowania z innych źródeł. Jeśli ta propozycja zostanie zatwierdzona przez Komisję Europejską, to będę rekomendowała jej zastosowanie także w przypadku pozostałych programów krajowych i regionalnych. Podzielę się także doświadczeniami i wnioskami w tym zakresie.

Jednak odnośnie do wniosku o opracowanie jednolitej ścieżki zmian programów w tym zakresie wydaje się, że nie jest ono możliwe. Wprowadzane zmiany zależałyby od indywidualnej sytuacji każdego programu i przewidywanego w nim niedoboru środków. To w kompetencji każdej Instytucji Zarządzającej indywidualnie byłoby podjęcie wielu decyzji, w tym: jaka część działań z zakresu pomocy technicznej miałyby być rozliczana w formie finansowania niepowiązanego z kosztami, przez jaki czas, w oparciu o jakie warunki lub rezultaty oraz skąd miałyby pochodzić oszczędności wygenerowane przez program na ten cel. Jednocześnie sama procedura zmiany programu nie będzie mogła różnić się od standardowej zmiany programu. Będzie ona wymagała wszystkich etapów, w tym uzyskania zgody Komitetu Monitorującego, odpowiednich akceptacji na poziomie województwa i finalnie – zgody Komisji Europejskiej.

Deklaruję wsparcie networkingowe odpowiednich departamentów MFIPR w procesie wymiany doświadczeń i szerzenia wiedzy na temat finansowania niepowiązanego z kosztami. Dodatkowo najbliższe spotkanie Grupy Sterującej ds. Pomocy Technicznej MFIPR planuję poświęcić tej tematyce.

Niezależnie od powyższego, w pierwszej kolejności rekomenduję IZ dokonanie przeglądu finansowanych działań, beneficjentów oraz przeprowadzenie analizy wydatków i poszukiwanie oszczędności w projektach już realizowanych.

Podsumowując, dostrzegam wyzwanie dla Instytucji Zarządzających programami regionalnymi i krajowymi związane z wyczerpywaniem się środków na pomoc techniczną. Ze swej strony pragnę także podkreślić, że MFiPR podejmuje działania w celu znalezienia rozwiązania tej trudnej sytuacji, a także deklaruje, że IZ programów zostaną powiadomione o poczynionych ustaleniach z KE w zakresie tych rozwiązań. Gdy wystąpią nowe okoliczności lub podjęte zostaną ważne decyzje w tej sprawie, będę Państwa o nich informowała.

Stanowisko Konwentu Marszałków nr 2/2025 w sprawie trybu wdrażania i podziału środków komponentu regionalnego w ramach Planu Społeczno-Klimatycznego

Pragnę zapewnić, że MFiPR jest w stałym kontakcie z przedstawicielami regionów, prowadzony jest dialog roboczy w zakresie prac nad Planem Społeczno-Klimatycznym analogicznie do dialogu z przedstawicielami resorów. W ramach tego dialogu odbyły się spotkania robocze online w dniach 6, 14 i 27 marca br. Ponadto przedstawiciele Instytucji Zarządzających programami regionalnymi są członkami grupy roboczej wpierającej przygotowanie Planu Społeczno-Klimatycznego (PSK).

Przychylam się do Stanowiska w zakresie pełnienia przez województwa roli instytucji pośredniczących we wdrażaniu Planu Społeczno-Klimatycznego. Należy podkreślić, że UM jako IP będą odpowiadały za całość realizacji komponentu regionalnego w odniesieniu do danego regionu, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku IP w kompetencji krajowej. Planujemy w tym zakresie bazować na rozwiązaniach obowiązujących w programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko. Propozycja systemu instytucjonalnego została zaprezentowana wraz z prognozowaną kwotą wsparcia z pomocy technicznej na wspomnianym już spotkaniu roboczym w dniu 14 marca br.

W stosunku do zatwierdzonych we wrześniu 2024 r. „Założeń do PSK”, nadal udział komponentu regionalnego w PSK wynosi 15% całości alokacji finansowej SFK przypadającej Polsce. Tym samym kwota ta stanowi 25% wydatków ogółem na działania inwestycyjne. W odpowiedzi na postulat zmiany proporcji podziału na budynki i transport w kompetencji regionalnym oraz biorąc pod uwagę potrzeby regionalne w tym zakresie, podjęto decyzję o zmianie proporcji z 75% na 35% na budynki i z 25% na 65% na transport.

Zakres wsparcia komponentu regionalnego wskazany w Stanowisku Konwentu Marszałków uznaję zatem za uzgodniony jako wychodzący naprzeciw oczekiwaniom przedstawionym w stanowisku Konwentu Marszałków.

Chciałabym także podkreślić, że zakres wsparcia w ramach komponentu regionalnego ma być uzupełnieniem wsparcia oferowanego w ramach komponentu centralnego Planu Społeczno-Klimatycznego. Ustalony katalog nie

stanowi zamkniętej listy, w przypadku uzasadnionej potrzeby możliwe jest na poziomie województwa zaplanowanie interwencji dopasowanej do potrzeb regionalnych, jednak wymaga to uzgodnień z właściwym resortem na etapie programowania.

W odniesieniu do zapewnienia współfinansowania z poziomu budżetu państwa dla komponentu regionalnego podkreślić należy, że ta kwestia wykracza poza kompetencje MFiPR. W związku z powyższym MFiPR skierowało pismo do Ministra Finansów z prośbą o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Stanowisko Konwentu Marszałków nr 5/2025 oraz stanowisko Zarządu Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie zwiększenia wysokości środków przewidzianych w KPO dla inwestycji B3.1.1 „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich” oraz zapewnienia finansowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

W odpowiedzi na pismo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2025 r. (znak DSR.kpo.570.44.2025), w którym resort zwrócił się do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, pełniącego funkcję Instytucji Koordynującej KPO o możliwość przekroczenia zakładanego poziomu wskaźnika, IK KPO pismem z dnia 7 marca 2025 r. (DPI-VII.5203.2.2025.AK) wyraziła zgodę na zakontraktowanie realizacji przedsięwzięć do 120% wartości wskaźnika w skali całej inwestycji (nie na poziomie regionu).

Wartość ta opierała się na zaraportowanym przez MRiRW w ww. piśmie średnim przekroczeniu liczby wniosków w stosunku do zakładanego do osiągnięcia wskaźnika o ok. 19,8% w skali całej inwestycji. W związku z dalszą korespondencją pomiędzy MRiRW oraz MFiPR dotyczącą dalszych możliwości zwiększenia wskaźnika realizującego inwestycję B3.1.1 nie jest wykluczone, że wartość ta zostanie jeszcze zwiększona, nie więcej jednak, niż do wysokości obecnej alokacji.

Aktualnie jedynym sposobem ewentualnego zwiększenia alokacji inwestycji B3.1.1. jest przekierowanie oszczędności z innych inwestycji w części dotacyjnej KPO, w tym realizowanych przez MRiRW, przy potwierdzeniu braku ryzyka niepełnej realizacji wskaźników w inwestycji, w której zaraportowane są oszczędności. W przypadku wskazania oszczędności przez MRiRW oraz zidentyfikowania ich przez IK KPO w inwestycjach realizowanych przez inne resorty będzie możliwe ich alokowanie na inwestycję B3.1.1.

W zakresie wniosku dotyczącego zapewnienia finansowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich właściwym pozostaje MRiRW.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości :

- 1. Pan Andrzej Duda, Prezydent RP**
- 2. Pan Szymon Hołownia, Marszałek Sejmu RP**
- 3. Pani Małgorzata Kidawa-Błońska, Marszałek Senatu RP**
- 4. Pan Donald Tusk, Prezes Rady Ministrów**
- 5. Pani Paulina Hennig-Kłoska, Minister Klimatu i Środowiska**
- 6. Pan Dariusz Klimczak, Minister Infrastruktury**
- 7. Pan Czesław Siekierski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi**
- 8. Pan Tomasz Siemoniak, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji,
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego**